

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W POZNANIU
ZA ROK 2025**

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE

Spis treści

I. Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu	4
1. Ogólna charakterystyka	4
2. Misja i cele	5
3. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2026	6
II. Realizacja ustawy o pomocy społecznej.....	7
1. Domy Pomocy Społecznej	7
2. Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	8
3. Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	8
4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej	8
5. Mieszkanie wspomagane i mieszkania treningowe	9
6. Poradnictwo specjalistyczne.....	9
7. Pomoc udzielana cudzoziemcom	9
8. Pomoc udzielana usamodzielnianym wychowankom instytucjonalne formy pieczy zastępczej na podstawie ustawy o pomocy społecznej.....	10
9. Szkolenie kadr pomocy społecznej na terenie powiatu poznańskiego.	10
10. Nadzór i kontrola	10
III. Realizacja ustawy o wspierania rodziny oraz systemie pieczy zastępczej.....	12
1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza	12
1.1. Struktura rodzin zastępczych.....	12
1.2. Struktura instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	14
2. Wsparcie finansowe w zakresie pieczy zastępczej.....	15
2.1. Wsparcie finansowe dla rodzin zastępczych	15
2.2. Nowe świadczenie dla rodzin zastępczych zawodowych	15
2.3. Wsparcie finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej	16
3. Działania w zakresie pieczy zastępczej	17
3.1. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	17
3.2. Opracowywanie i przekazywanie do zawarcia przez Powiat Poznański z innymi powiatami porozumień w sprawie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	17
3.3. Postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia rodzicom biologicznym opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.....	17
4. Partycypacja gmin w kosztach pieczy zastępczej	18
5. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026	19
6. Kontrola nad pieczą zastępczą.....	19
7. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej	20
IV. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	21
1. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej w Powiecie Poznańskim na Lata 2024-2030	21
2. Działania edukacyjne i profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.	21

3. Udział pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu w grupach diagnostyczno-pomocowych.	21
4. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc.....	22
5. Standardy ochrony małoletnich	22
6. Udział w pracach zespołów ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi.....	22
V. Realizacja ustawy o rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych	23
1. Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	24
2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami	24
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów.....	25
4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	26
5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej	26
VI. Finansowanie zadań – zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i innych zadań wynikających z przepisów.	28
1. Dochody.....	28
2. Wydatki.....	29
VII. Programy i projekty realizowane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu	32
1. Projekt „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”.	32
2. Projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodziny i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania” – III EDYCJA”	32
3. Program „Aktywny Samorząd”	33
4. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”	34
5. Program „Zajęcia klubowe WTZ”	34
6. Program „Program wyrównywanie różnic między regionami III”	35
7. Rządowy Program Wsparcia Powiatu w Organizacji i Tworzeniu Rodzinnych Form Pieczy Zastępczej w 2025 Roku.....	35
8. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”	35
9. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”	35
10. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”	36
VIII. Podsumowanie.....	37

I. Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu

1. Ogólna charakterystyka

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W POZNANIU (PCPR)– zostało powołane Uchwałą Nr IV/21/99 Rady Powiatu Poznańskiego z dnia 22 stycznia 1999 r., w celu wykonywania zadań powiatu poznańskiego w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej. PCPR jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej, działa na zasadach określonych dla jednostek budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym PCPR, przyjętym Uchwałą Nr 590/2024 Zarządu Powiatu w Poznaniu z dnia 20 grudnia 2024 roku strukturę organizacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu tworzą:

- 1) Dyrektor,
- 2) I i II Zastępcy Dyrektora oraz Główny Księgowy,
- 3) Zespoły:
 - a) ds. Pieczy Zastępczej, w skład, którego wchodzi podzespoły:
 - ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
 - ds. Instytucjonalnej Pieczy Zastępczej,
 - b) ds. Świadczeń,
 - c) ds. Pomocy Społecznej,
 - d) ds. Osób z Niepełnosprawnościami,
 - e) ds. Projektów,
 - f) ds. Obsługi Finansowo - Księgowej,
 - g) ds. Obsługi Administracyjnej,
 - h) Obsługi Prawnej,
 - i) ds. Specjalistycznego Wsparcia,
- 4) Samodzielne Stanowisko ds. Kadr i Płac.

Centrum, działa w oparciu o zasadę pomocniczości, kierując się potrzebami mieszkańców i dążąc do zapewnienia im jak najlepszego wsparcia. Zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie wyznaczają m.in. ustawy o:

- 1) pomocy społecznej,
- 2) wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- 4) przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 5) działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- 6) ochronie zdrowia psychicznego,
- 7) samorządzie powiatowym,
- 8) finansach publicznych,
- 9) pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Ponadto zarządzeniem nr 91/2011 Starosty Poznańskiego z dnia 26 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. W Centrum zadania organizatora realizowane są przez Zespół ds. Pieczy w skład, którego wchodzi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, specjaliści ds. pracy z rodziną oraz pedagodzy. Sprawozdanie z działalności ww. Zespołu stanowi odrębny dokument.

W 2025 r. powyższe zadania realizowało 53 pracowników. Dodatkowo w ramach zawartych umów zlecenia zatrudniono radcę prawnego, inspektora nadzoru budowlanego.

Pracownicy PCPRu stale podnoszą swoje kompetencje, poprzez w udział w szkoleniach dedykowanych, konferencjach czy innych formach rozwoju. W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum uczestniczyli między innymi:

Tabela 1 Szkolenia pracowników PCPR w Poznaniu¹

Lp.	Tytuł szkolenia, konferencji	Data	Typ	Organizator
1.	Spotkanie dla realizatorów programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych 2025	16.01.2025	online	WUW Poznań
2.	Standardy ochrony małoletnich w praktyce	03.02.2025	online	WOKISS
3.	Konferencja „przemoc seksualna”	12.06.2025	stacjonarna	ROPS
4.	Zarządzanie sobą w czasie	20.05.2025	stacjonarna	Akat Consulting
5.	Konferencja w Kórniku wzmacnianie partnerstwa dla publicznego bezpieczeństwa	15.10.2025	stacjonarne	OPS Kórnik
6.	Szkolenie: Proces identyfikacji i wsparcia ofiar handlu ludźmi	13.11.2025	Stacjonarne	WUW Poznań
7.	Konferencja Trauma i Sprawiedliwość	04.12.2025	stacjonarne	Uniwersytet SWPS
8.	Kongres Kobiet Women Connect III	18.12.2025	stacjonarne	WUW Poznań
9.	UDZIELANIE ZAMÓWIEŃ W PROJEKTACH FEW	3.10.2025	stacjonarne	ROPS Poznań
10.	Konkurs ofert na realizację zadania publicznego zleconego w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – jak prawidłowo przygotować postępowanie konkursowe.	17.10.2025	stacjonarne	ROPS Poznań
11.	Elektroniczne zarządzanie dokumentami (oprogramowanie FINN)	luty 2025	stacjonarne	PCPR Poznań
12.	„Dbam o dobro dziecka...znam reguły rozwoju seksualnego dziecka, wiem co może pójść nie tak i jak temu zaradzić”	17.09.2025 21.10.2025	stacjonarne	ROPS Poznań
13.	„Polubić jeża – o trudnej sztuce zrozumienia, wsparcia i wychowania dziecka z doświadczeniem krzywdzenia”	10.10.2025	stacjonarne	PCPR Poznań
14.	„Warsztaty współpracy i rozwoju. Jak być sobą i czerpać siłę z grupy oraz przyczynić się do jej rozwoju. Analiza transakcyjna w pracy zespołowej”	16.10.2025 17.10.2025	stacjonarne	PCPR Poznań
15.	Ochrona danych osobowych.	08.12.2025	stacjonarne	PCPR Poznań
16.	Warsztat z innowacji społecznych „Wyzwania życia” – narzędzia wspierające prowadzenie zajęć w tematyce seksualności, zdrowia intymnego, budowania bezpiecznych relacji.	15.12.2025	stacjonarne	ROPS Poznań

2. Misja i cele

Misja:

Misją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu jest: „Trwałe podnoszenie jakości świadczonych usług jako element skutecznego działania na rzecz mieszkańców Powiatu Poznańskiego”.

Misja ta może być szeroko rozumiana, m.in. jako pełnienie roli organizatora i koordynatora systemu wsparcia społecznego dla mieszkańców powiatu, którzy wymagają pomocy w rozwiązywaniu problemów, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Działania te realizowane są z poszanowaniem godności i podmiotowości

¹ Źródło: opracowanie własne

osób, z wykorzystaniem ich zasobów oraz zasobów środowiska lokalnego, przy jednoczesnej możliwości współpracy na odległość (online, e-doręczenia, e-PUAP, itp.).

Cele:

Z perspektywy mieszkańców Powiatu:

- Skuteczne wzmocnienie i poprawa funkcjonowania mieszkańców powiatu w obszarach społecznych, obywatelskich, ekonomicznych i zdrowotnych.
- Ograniczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego, szczególnie w kontekście zagrożeń epidemicznych.
- Umożliwienie mieszkańcom korzystania z nowatorskich rozwiązań technologicznych w zakresie usług i wsparcia świadczonych przez PCPR.

W odniesieniu do instytucji:

- Podejmowanie działań profilaktycznych oraz rozwiązywanie problemów społecznych osób z Powiatu Poznańskiego na etapie wczesnej interwencji.
- Łagodzenie skutków problemów społecznych z wykorzystaniem nowoczesnych technik, metod i narzędzi adekwatnych do potrzeb osób oraz wzmocnianie ich aktywności poprzez zasoby lokalne.
- Umożliwienie współpracy z mieszkańcami drogą on-line, co zwiększa dostępność wsparcia.

3. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2026

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu (PCPR) w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2026 realizuje szereg działań mających na celu wsparcie mieszkańców powiatu w różnych aspektach życia społecznego.

PCPR odpowiada przede wszystkim za organizację i koordynację pomocy społecznej na poziomie powiatowym, uzupełniając działania Ośrodków Pomocy Społecznej (OPS) działających na poziomie gminnym. Jego zadania obejmują m.in. wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej, pomoc osobom z niepełnosprawnościami i ich opiekunom, przeciwdziałanie przemocy domowej oraz interwencję kryzysową, a także aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W zakresie opieki nad rodziną i dzieckiem, PCPR zajmuje się organizacją i nadzorowaniem systemu pieczy zastępczej, wspieraniem rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz przygotowywaniem młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą do samodzielnego życia. Ośrodek prowadzi również działania na rzecz przeciwdziałania problemom opiekuńczo-wychowawczym oraz udziela wsparcia rodzinom w trudnej sytuacji życiowej.

PCPR aktywnie działa także na rzecz osób z niepełnosprawnościami poprzez dofinansowanie likwidacji barier, organizację rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz wspieranie instytucji takich jak Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) oraz działania zmierzające do powstania na terenie powiatu Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ).

Ważnym aspektem pracy PCPR jest przeciwdziałanie przemocy domowej, co obejmuje wsparcie psychologiczne i prawne dla osób doświadczających przemocy, organizację miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej oraz współpracę z policją i innymi służbami w zakresie profilaktyki oraz procedury „Niebieskiej Karty”.

W ramach działań aktywizacji zawodowej i społecznej, PCPR angażuje się w programy integracyjne, wspiera rozwój ekonomii społecznej oraz współpracuje z organizacjami pozarządowymi.

PCPR pełni również funkcję koordynacyjną w zakresie wsparcia mieszkańców powiatu, monitorując i analizując sytuację społeczną, aby dostosować działania do rzeczywistych potrzeb społecznych. Strategia zakłada, że PCPR będzie rozwijać swoje usługi, odpowiadając na zmieniające się wyzwania, w tym rosnące potrzeby w zakresie wsparcia opiekunów osób niesamodzielnymi oraz integracji osób starszych i długotrwale chorych.

II. Realizacja ustawy o pomocy społecznej

Ustawa o pomocy społecznej, stanowi kluczowy element systemu zabezpieczenia społecznego, którego głównym celem jest wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Ustawa określa zasady i formy udzielania pomocy społecznej, a także nakłada na różne szczeble administracji publicznej, w tym na powiaty, konkretne obowiązki i zadania.

Powiat odgrywa ważną rolę w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, zarówno jako zadania własne, jak i zadania zlecone w ramach administracji rządowej. Do głównych należy opracowanie i wdrażanie strategii rozwiązywania problemów społecznych, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, pomoc w integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, prowadzenie domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia. Powiaty odpowiadają również za pomoc cudzoziemcom, szkolenie kadr pomocy społecznej.

1. Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej położony jest w Lisówkach, ul. Leśne Zacisze 2. W skład domu wchodzi kompleks budynków dwukondygnacyjnych, przeznaczonych dla 100 osób w tym:

- 88 miejsc dla osób w podeszłym wieku,
- 12 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach w roku 2025 ustalony został w wysokości 6 695,00 zł.

Decyzję o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej wydaje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, po wydaniu ww. decyzji w przypadku braku miejsc osoba umieszczona wpisywana jest na listę osób oczekujących.

Na koniec 2025 r. w Domu Pomocy Społecznej przebywało 100 mieszkańców, w tym 94 mieszkańców skierowanych po 1 stycznia 2004 r. i 6 przebywających na zasadach obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r.

W roku sprawozdawczym (2025) do Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach zostało przyjętych 28 osób, w tym: 20 kobiet i 8 mężczyzn. Uwzględniając miejsce zamieszkania osób przyjętych do Domu w 2025 r.:

- dla 5 osób – miejscem zamieszkania było Miasto Poznań,
- dla 19 osób – miejscem zamieszkania był powiat poznański,
- dla 4 osób – miejscem zamieszkania były inne powiaty

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. na miejsca w DPS oczekiwało 15 osób, w tym:

- dla osób w podeszłym wieku – 8 osób,
- dla osób przewlekle somatycznie chorych – 5 osób.
- dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle somatycznie chorych – 2 osoby.

W roku 2025 wydano 52 decyzje administracyjne o umieszczeniu osób zainteresowanych w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach (DPS) w tym:

- 28 decyzje administracyjne umieszczających w 2025 r. (dla 20 kobiet i 8 mężczyzn),
- 2 decyzje administracyjne uchylających skierowanie do DPS,
- 17 decyzji administracyjnych umarzających skierowanie do DPS (zgon, rezygnacja),
- 1 decyzje administracyjne zmieniające czasookres przyjęcia,
- 4 decyzje administracyjne zmieniających odpłatność za pobyt w DPS.

W 2025 r. nie wydano decyzji odmawiających umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach.

W Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach zostały wydzielone i przygotowane dodatkowe miejsca na pobyt krótkoterminowy dla 3 osób. Miejsca są dostosowane do potrzeb osób w podeszłym wieku, z niepełnoprawnością, a usługi obejmują opiekę i pielęgnację, pełne wyżywienie, zajęcia terapeutyczne, aktywizujące, zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych. Koszt pobytu w 2025 r. został określony na 258,34 złotych za 1 dobę. W roku sprawozdawczym, **1 osoba** korzystała z ww. oferty.

2. Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, działający pod nazwą „Dom Samodzielnego Rodzica”, znajduje się w Lisówkach przy ul. Leśne Zacisze 2. Placówka obejmuje kompleks sześciu dwupiętrowych budynków i od 2025 roku dysponuje łącznie 36 miejscami.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Samodzielnego Rodzica w Lisówkach w okresie styczeń-luty 2025 ustalony został w wysokości 2 965,00 zł, od marca 2025 r. ustalony został w wysokości 3 316,00 zł.

W roku 2025 w Domu Samodzielnego Rodzica w Lisówkach przebywały 22 rodziny łącznie **61** osób z tego:

- 5 kobiet w ciąży (1 kobieta po urodzeniu dziecka nadal przebywała z dzieckiem w Domu, dlatego też jest wykazana w kategorii rodzin)
- 22 rodziny z dziećmi tj. 22 samotnych rodziców, którzy mieli pod opieką 35 dzieci. (wykazana jest 1 kobieta w ciąży, która po urodzeniu dziecka nadal przebywała z dzieckiem w domu).
 - W tym 3 mężczyźni z dzieckiem, pozostałe rodziny to kobiety z dziećmi.

Płatność za pobyt rodziny w Domu Samodzielnego Rodzica ponosiło 5 rodzin, pozostałe rodziny były zwolnione z ponoszenia odpłatności z powodu braku wystarczających środków finansowych oraz trudnej sytuacji życiowej.

W roku 2025 r. wydano 53 decyzje administracyjne dotyczących Domu Samodzielnego Rodzica w Lisówkach, w tym:

- 18 decyzji administracyjnych dotyczących skierowania do Domu Samodzielnego Rodzica,
- 13 decyzji administracyjnych dotyczących przedłużenie pobytu w Domu Samodzielnego Rodzica,
- 3 decyzje administracyjne dotyczące zmian skierowania do Domu Samodzielnego Rodzica,
- 3 decyzje administracyjne uchylające skierowanie do Domu Samodzielnego Rodzica,
- 4 decyzje administracyjne umarzające postępowanie,
- 12 decyzji administracyjnych wygaszających skierowanie do Domu Samodzielnego Rodzica z uwagi na opuszczenie Domu przez mieszkańca,

3. Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań powiatu.

W ramach tego zadania Powiat Poznański, w wyniku otwartego konkursu ofert, powierzył jego realizację Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich „Pomoc Maltańska”. Fundacja prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w Puszczykowie typu A i B. Placówka zapewnia codzienne wsparcie osobom przewlekle chorym psychicznie oraz osobom z niepełnosprawnością intelektualną z terenu powiatu poznańskiego. Na podstawie umowy zawartej z powiatem, fundacja zobowiązała się przyjąć i objąć opieką co najmniej 25 osób skierowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Głównym celem kierowania osób do ośrodka jest zapewnienie im wsparcia psychologicznego, terapeutycznego oraz rehabilitacji społecznej.

W 2025 r. z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Puszczykowie korzystało 30 mieszkańców powiatu poznańskiego. Wydano 31 decyzji administracyjnych, kierujących do ŚDS oraz 1 decyzje uchylająca uczestnictwo z uwagi na rezygnację uczestnika.

4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy dysponuje 16 miejscami. W 2025 roku w Ośrodku przebywały 32 osoby (w tym: 16 osób dorosłych i 16 dzieci) stanowiąc 10 rodzin pochodzących z terenu Powiatu Poznańskiego oraz 5 osób dorosłych w związku z przeciwdziałaniem handlowi ludźmi i niewolnictwu.

W związku z realizowaną przez PCPR obsługą w zakresie kierowania do OIK wydano 19 skierowań, w tym 4 skierowania – przedłużające pobyt. Przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2025 roku uczestniczył w 9 posiedzeniach Zespołu Konsultacyjno–Terapeutycznego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w sprawie 9 rodzin.

5. Mieszkanie wspomagane i mieszkania treningowe

Na terenie Powiatu Poznańskiego funkcjonują dwa rodzaje mieszkań wspierających samodzielność osób w trudnej sytuacji życiowej: Mieszkania Treningowe oraz Mieszkania Wspomagane, które zapewniają usługi bytowe oraz wsparcie w nauce samodzielności, integracji ze społecznością lokalną i rozwijaniu umiejętności pełnienia ról społecznych.

Mieszkania Treningowe w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy (ul. Poznańska 93) przeznaczone są dla 8 osób.

- W 2025 r. z możliwości pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystały 5 osób, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej w 2025 roku.
- Wydano jedną decyzję odmowną skierowania do mieszkania treningowego z uwagi na brak współpracy wnioskodawcy.

Mieszkania Wspomagane w Lisówkach (ul. Leśne Zacisze 2) to dwukondygnacyjny budynek dla 5 osób.

- W 2025 r. z możliwości pobytu w mieszkaniu wspomaganim skorzystało 5 osób.
- Wydano 11 decyzji administracyjnych, w tym
 - 3 decyzje kierujące na pobyt w Mieszkaniu Wspomaganim,
 - 3 decyzji przedłużających pobyt,
 - 1 decyzja zmieniająca odpłatność w mieszkaniu,
 - 1 decyzja odmawiająca skierowania na pobyt w mieszkaniu,
 - 2 decyzja wygaszające pobyt w mieszkaniu
 - 1 decyzja odstępująca od żądania zwrotu odpłatności za pobyt
- Odpłatność za pobyt w mieszkaniu poniosły 4 osoby.

6. Poradnictwo specjalistyczne

W roku 2025 r., Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu realizowało zadanie określone w art. 19 pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej prowadząc specjalistyczne poradnictwo. Celem głównym działań było zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego w Powiecie Poznańskim osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód.

W ramach ww. działania zapewniono mieszkańcom powiatu poradnictwo specjalistyczne, realizując tym samym zadania określone w art. 19 pkt 13, art. 46, art. 47 ustawy o pomocy społecznej. W 2025 r. Centrum udzieliło 40 porad prawnych oraz 37 konsultacji psychologicznych dla mieszkańców powiatu.

7. Pomoc udzielana cudzoziemcom

Zgodnie z art. 19 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej zadaniem własnym Powiatu jest udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy.

Na podstawie art. 91 ust 1 pkt 1 oraz art. 93 ust. 1 cyt. ustawy PCPR opracowywał Indywidualne Programy Integracji dla cudzoziemców zamieszkujących na terenie powiatu poznańskiego, którzy uzyskali ochronę uzupełniającą i status uchodźcy na mocy decyzji Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców:

- 14 obywateli Ukrainy
- 6 obywateli Białorusi
- 1 obywatela Etiopii

Pomoc obejmuje również rodzinę cudzoziemca, więc pomimo 27 wniosków o udzielenie pomocy, faktyczną pomocą i wsparciem objęto 45 osób.

W ramach procesu integracji – cudzoziemiec – otrzymał decyzją administracyjną – wsparcie materialne w postaci świadczenia pieniężnego przeznaczonego w szczególności na utrzymanie oraz na wydatki związane z nauką języka polskiego, a w razie potrzeby na opłatę składki na ubezpieczenia zdrowotne.

W ramach pracy socjalnej pracownik socjalny PCPR spotykał się z cudzoziemcem 2 razy w miesiącu w celu weryfikacji realizacji Indywidualnego Programu Integracji (spotkanie, rozmowa, sporządzenie notatki).

Na dzień 31 grudnia 2025 r. na realizację tego zadania przyznano Powiatowi Poznańskiemu dotację celową w wysokości 269 541,20 zł z przeznaczeniem na pomoc dla cudzoziemców oraz 645,66 zł na opłacenie składki zdrowotnej.

8. Pomoc udzielana usamodzielnianym wychowankom instytucjonalne formy pieczy zastępczej na podstawie ustawy o pomocy społecznej

W ramach pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem osób, które po osiągnięciu pełnoletniości opuszczają specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze podejmowano następujące działania:

- Pomoc pieniężną na zagospodarowanie przyznano dla 2 wychowanków opuszczających Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy.

W 2025 r. łączna kwota wydatków powiatu przeznaczona na wypłaty ww. świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków placówek wskazanych w ustawie o pomocy społecznej wynosiła 8 264,00 zł.

9. Szkolenie kadr pomocy społecznej na terenie powiatu poznańskiego.

W 2025 r. pracownicy PCPR podejmowali działania w ramach wielowymiarowego doradztwa metodycznego dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu. Zadanie to realizowane było na bieżąco i obejmowało w szczególności zagadnienia z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

W dniu 11 lipca 2025 r. zorganizowano spotkanie szkoleniowo-robocze z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu poznańskiego, podczas którego omówiono m.in. zasady współpracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentem rodziny na rzecz dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz aktualne formy wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Spotkanie miało na celu ujednoczenie praktyki działania oraz wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej.

W dniu 24 listopada 2025 r. w siedzibie PCPR odbyło się spotkanie szkoleniowo-robocze z Dyrektorami i Kierownikami Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Centrów Usług Społecznych z terenu powiatu poznańskiego, poświęcone zagadnieniom związanym z ochroną małoletnich oraz współpracą międzyinstytucjonalną.

W 2025 r. Centrum udzieliło 64 porady w ramach poradnictwa socjalnego oraz 43 konsultacje dla pracowników instytucji pomocy społecznej.

10. Nadzór i kontrola

Zgodnie z art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

W 2025 r. PCPR przeprowadziło 8 wizytacji w jednostkach pomocy społecznej rozmieszczonych na terenie powiatu poznańskiego. Szczegółowe dane dotyczące wizytacji zaplanowanych i przeprowadzonych w 2025 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2 Wizytacje przeprowadzone w 2025 roku

Lp.	Placówka	Data	Przedmiot wizytacji
1.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy - Mieszkania Treningowe	08.09.2025	Sprawdzenie funkcjonowania Ośrodka w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w mieszkaniach treningowych, Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i rozporządzenia w sprawie mieszkań chronionych (w tym sprawdzenie indywidualnej dokumentacji).
2.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy	08.09.2025	Sprawdzenie zakresu świadczonego wsparcia Klientom Ośrodka Interwencji Kryzysowej

	- Hostel OIK		
3.	Dom Pomocy Maltańskiej Środowiskowy Dom Samopomocy w Puszczykowie	17.11.2025	Sprawdzenie funkcjonowania Domu w zakresie udzielanego wsparcia uczestnikom zgodnie z rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy i ustawy o pomocy społecznej (w tym sprawdzenie dokumentacji indywidualnej uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Puszczykowie oraz dokumentacji zbiorowej Środowiskowego Domów Samopomocy).
4.	Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach	28-29.10.2025	Sprawdzenie działań podejmowanych przez Dom w 2025 r. związanych z realizacją wybranych elementów standardu usług opiekuńczych i wspomagających świadczonych przez Dom w 2025 r. oraz świadczonego wsparcia mieszkańcom Domu. (sprawdzenie dokumentacji indywidualnej mieszkańców)
5.	Dom Samodzielnego Rodzica w Lisówkach	7- 8.04.2025.	Sprawdzenie funkcjonowania domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Lisówkach w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku oraz wykonania zaleceń z wizytacji przeprowadzonej w dniu 30.09.2024 do 1.10.2024.
6.	Dom Samodzielnego Rodzica w Lisówkach	6-7.10.2025.	Sprawdzenie funkcjonowania Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku (w tym sprawdzenie indywidualnej dokumentacji) w okresie od 01.04.2025 do 30.09.2025 r.
7.	Mieszkania Wspomagane w Lisówkach	7- 8.04.2025.	Sprawdzenie funkcjonowania Mieszkań Chronionych Wspieranych w Lisówkach w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku wykonania zaleceń z wizytacji przeprowadzonej w dniu 30.09.2024 do 1.10.2024.
8.	Mieszkania Wspomagane w Lisówkach	6-7.10.2025.	Sprawdzenie funkcjonowania Mieszkań Chronionych Wspieranych w Lisówkach w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku od 01.04.2025 do 30.09.2025 r.

III. Realizacja ustawy o wspierania rodziny oraz systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z treścią art. 182 ust. 2 ustawy, do zakresu działania Centrum należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów. Ustawa dokonuje podziału zadań w zakresie pieczy zastępczej na poszczególnych szczeblach administracji państwowej i samorządowej. Do kluczowych zadań powiatu należy tworzenie i wspieranie rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, a także nadzór nad warunkami życia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Powiat odpowiada również za finansowanie pieczy zastępczej, prowadzenie bazy danych o rodzinach zastępczych i dzieciach objętych opieką, a także wsparcie młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą w procesie usamodzielnienia się.

1. Rodzina i instytucjonalna piecza zastępcza

1.1. Struktura rodzin zastępczych

Zgodnie z przepisami ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza spokrewniona,
2. Rodzina zastępcza niezawodowa,
3. Rodzina zastępcza zawodowa, w tym:
 - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego,
 - zawodowa specjalistyczna,
4. Rodzinny dom dziecka.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku w powiecie poznańskim funkcjonowało 379 rodzin zastępczych, w których przebywało 540 dzieci (w tym 62 dzieci do 3 roku życia) oraz 4 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 34 dzieci (w tym 3 dzieci do 3 roku życia).

Tabela 3 Liczba rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w gminach Powiatu Poznańskiego²

Lp.	Gminy powiatu poznańskiego	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych
1.	Buk	13	15
2.	Czerwonak	30	40
3.	Dopiewo	18	23
4.	Kleszczewo	4	5
5.	Komorniki	25	35
6.	Kostrzyn Wlkp.	13*2	23*20
7.	Kórnik	25	38
8.	Luboń	36	54
9.	Mosina	36	53
10.	Murowana Goślina	16	23
11.	Pobiedziska	17	24
12.	Puszczykowo	9	19
13.	Rokietnica	21	28
14.	Stęszew	12	15
15.	Suchy Las	24*2	33*14
16.	Swarzędz	41	57
17.	Tarnowo Podgórne	39	55

* Dodatkowo 4 rodzinne domy dziecka w których przebywa 34 dzieci.

² Stan na 31 grudnia 2025, opracowanie własne

Tabela 4 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2025, stan na 31 grudnia danego roku.

Liczba dzieci w typie rodziny:	2021	2022	2023	2024	2025
Spokrewnionej	238	234	240	253	261
Niezawodowej	140	165	165	175	198
Zawodowej	65	61	57	69	81
Rodzinnym Domu Dziecka	8	9	12	17	34
Łącznie	451	469	474	514	574

Schemat 1 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2021-2025, stan na 31 grudnia danego roku

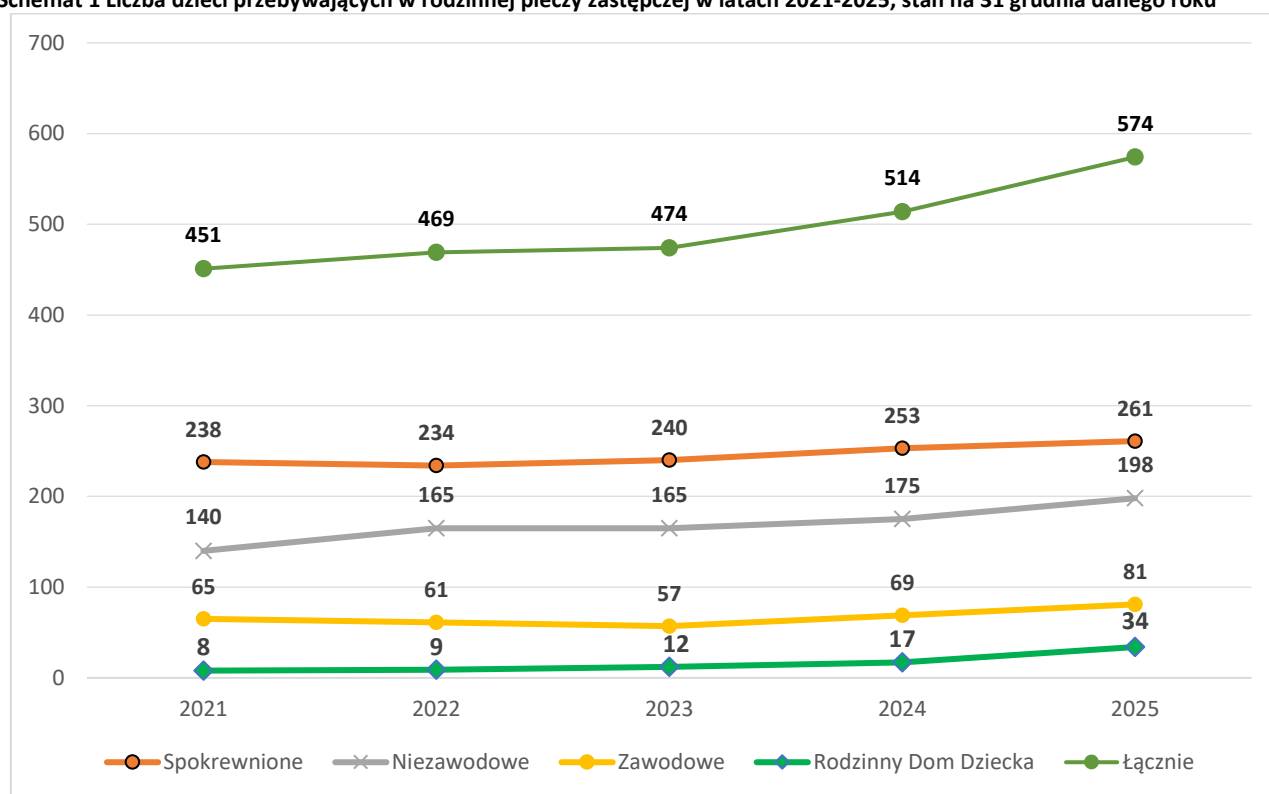
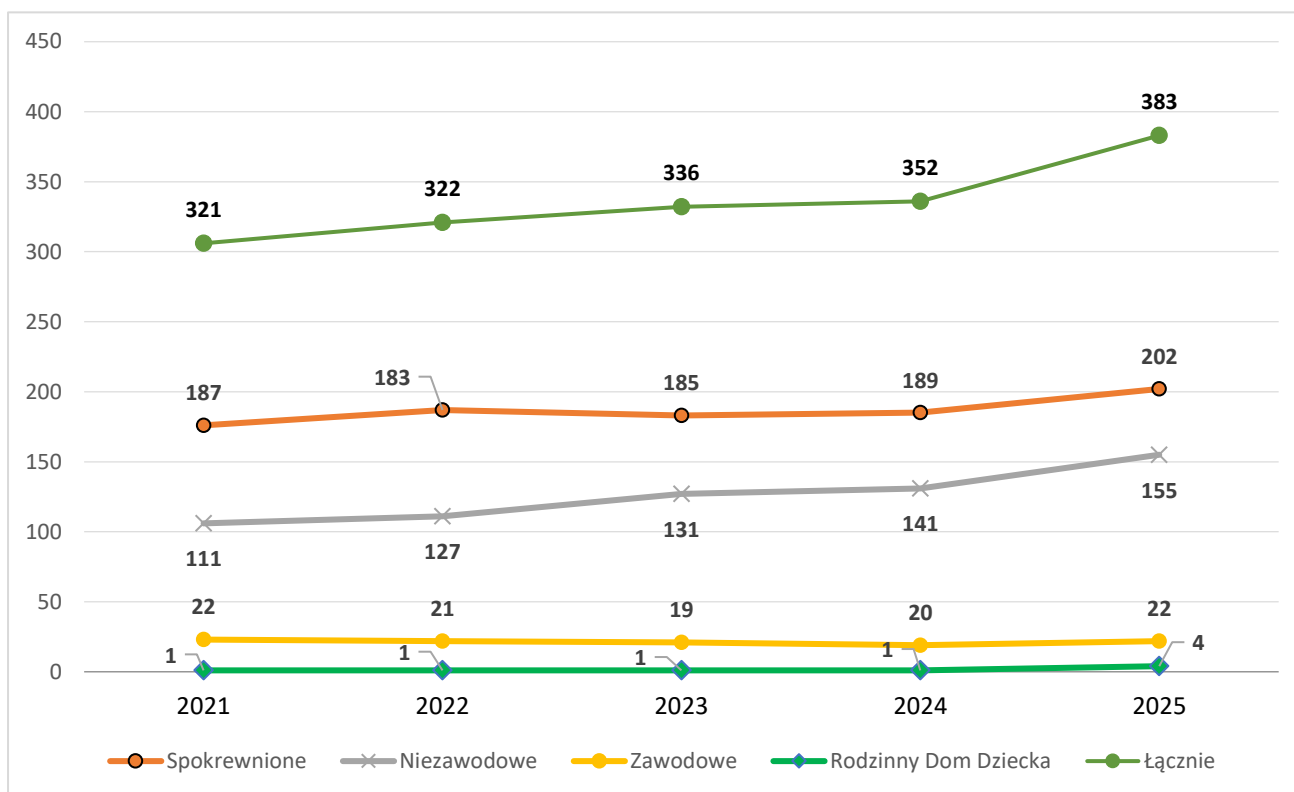

Tabela 5 Liczba rodzin zastępczych w latach 2021-2025, stan na 31 grudnia danego roku

Liczba rodzin	2021	2022	2023	2024	2025
Spokrewnionych	187	183	185	189	202
Niezawodowych	111	127	131	141	155
Zawodowych	22	21	19	20	22
Rodzinnych Domów Dziecka	1	1	1	2	4
Łącznie	321	332	336	352	383

Schemat 2 Liczba rodzin zastępczych w latach 2021-2025, stan na 31 grudnia danego roku

1.2. Struktura instytucjonalnej pieczy zastępczej

W 2025 roku na terenie powiatu poznańskiego powstała nowa placówka opiekuńczo – wychowawcza typu rodzinnego – Dom Rodzinny Caritas w Złotnikach – zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2025 r. Placówka powstała w drodze ogłoszonego przez Zarząd Powiatu w Poznaniu, otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego z obszaru: wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej polegającego na prowadzeniu dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego w latach 2025-2027 zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 ze zm.)

Na terenie powiatu poznańskiego w 2025 roku funkcjonowało 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych posiadających łącznie 72 miejsca dla dzieci:

- Dom Dziecka w Kórniku-Bninie – placówka opiekuńczo - wychowawcza typu socjalizacyjnego;
- Dom Dziecka nr 2 w Kórniku-Bninie – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego;
- Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy – placówka opiekuńczo-wychowawcza łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego i placówki typu interwencyjnego;
- Ośrodek Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie – placówka opiekuńczo-wychowawcza łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego i placówki typu interwencyjnego;
- Dom Rodzinny w Swarzędzu – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego;
- Dom Rodzinny Caritas w Złotnikach – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego.

Tabela 6 Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu poznańskiego³

Rodzaj placówek opiekuńczo-wychowawczych	Liczba miejsc socjalizacyjnych/rodzinnych	Liczba miejsc interwencyjnych
Łącznie, w tym:	64	8
– Dom Dziecka w Kórniku – Bninie	14	0
– Dom Dziecka Nr 2 w Kórniku – Bninie	14	0
– Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy	10	4
– Ośrodek Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie	10	4
– Dom Rodzinny w Swarzędzu	8	0
– Dom Rodzinny Caritas w Złotkowie	8	0

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku w powiecie poznańskim funkcjonowało 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których przebywało 71 dzieci.

W roku 2025 umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych **35** dzieci z terenu powiatu poznańskiego

Tabela 7 Umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2025⁴:

Umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2025	Rok 2025
Łącznie, w tym:	35
– Dom Dziecka w Kórniku – Bninie	4
– Dom Dziecka Nr 2 w Kórniku – Bninie	7
– Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy	6
– Ośrodek Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie	5
– Dom Rodzinny w Swarzędzu	0
– Dom Rodzinny Caritas w Złotnikach	8
– Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza terenem powiatu	5

2. Wsparcie finansowe w zakresie pieczy zastępczej

2.1. Wsparcie finansowe dla rodzin zastępczych

W 2025 r. wydatkowano kwotę **9 350 046,88** zł na świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka. Na terenie powiatu poznańskiego w rodzinach zastępczych przebywało 13 dzieci pochodzenia cudzoziemskiego finansowane w ramach dotacji celowej. Na ten cel wydatkowano kwotę **187 801,57** zł.

Ponadto w roku 2025 na terenie powiatu poznańskiego przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej 11 dzieci obywatelstwa Ukraińskiego, które przybyły na teren RP, po wybuchu wojny na terenie Ukrainy, ich pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej był finansowany w ramach Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy. Na ten cel wydatkowano kwotę **93 040,95** zł.

2.2. Nowe świadczenie dla rodzin zastępczych zawodowych

Od 1 sierpnia 2025 r., na podstawie Zarządzenia nr 19/2025 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu, wprowadzono możliwość przyznania okresowego dofinansowania do wynajmu długoterminowego samochodu dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka sprawujących opiekę nad co najmniej 6 dzieci.

Celem świadczenia jest wsparcie rodzin w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie zapewnienia dzieciom dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej oraz zajęć specjalistycznych.

W 2025 roku z dofinansowania skorzystały dwie rodziny zastępcze zawodowe w okresie od października do grudnia:

³ Źródło: Opracowanie własne

⁴ Źródło: Opracowanie własne

- jedna rodzina otrzymała wsparcie w wysokości 1 500 zł miesięcznie,
 - druga rodzina otrzymała wsparcie w wysokości 1 300 zł miesięcznie.
- Łączna kwota wypłaconego świadczenia w 2025 roku wyniosła 8 400 zł.

Tabela 8 Wydatki na świadczenia i wynagrodzenia w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej⁵

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota przyznanych świadczeń w zł
I	RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – ŚWIADCZENIA DLA RODZIN	
1.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnym domu dziecka	367 617,54
2.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej	1 275 643,04
3.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej	3 576 533,99
4.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej	3 119 197,85
5.	Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	159 088,00
6.	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	209 011,20
7.	Świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	150 604,49
8.	Świadczenie na pokrycie kosztów niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	0,00
9.	Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	24 000,00
10.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodziny zawodowej	317 617,87
11.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodzinnego domu dziecka	109 789,40
12.	Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki (w tym dofinansowanie do wynajmu samochodu)	40 943,50
łącznie świadczenia dla rodzin		9 350 046,88
II	RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – WYNAGRODZENIA DLA RODZIN	
1.	Pomoc przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich, umowy zlecenia wraz z pochodnymi	539 574,00
2.	Rodzinny dom dziecka i rodzina zawodowa – umowa zlecenie wraz z pochodnymi, w tym dotacja z realizacji rządowego programu wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2025 r. w wysokości 289 275,00 zł	2 120 711,00
łącznie wynagrodzenia dla rodzin		2 660 285,00
łącznie ŚWIADCZENIA DLA RODZIN + WYNAGRODZENIA DLA RODZIN		12 010 331,88

2.3. Wsparcie finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej

W 2025 r. ze świadczeń dla osób usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych korzystało łącznie 47 osób. Na rzecz, których wydatkowano kwotę 299 192,47 zł na świadczenia zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 9 Świadczenia przyznane osobom usamodzielnianym z pieczy zastępczej⁶

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota przyznanych świadczeń w zł
I	USAMODZIELNIENIA Z RODZIN ZASTĘPCZYCH	299 192,47
1	Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka	172 903,47
2	Usamodzielnienie pieniężne – rodziny zastępcze/rodzinnych domów dziecka	89 939,00
3	Zagospodarowanie w formie finansowej – rodziny zastępcze/rodzinnych domów dziecka	36 350,00
II	USAMODZIELNIENIA Z INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	157 550,63
1	Pomoc na kontynuowanie nauki – placówki opiekuńczo-wychowawcze	83 294,13
2	Usamodzielnienie pieniężne – placówki opiekuńczo-wychowawcze	67 440,50
3	Zagospodarowanie w formie finansowej – placówki opiekuńczo-wychowawcze	6 816,00
łącznie		456 743,10

⁵ Źródło: Opracowanie własne

⁶ Źródło: Opracowanie własne

3. Działania w zakresie pieczy zastępczej

3.1. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie (PCPR) powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zobowiązany do dochodzenia świadczeń alimentacyjnych, jeżeli od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

W roku 2025 na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:

- 1) wg stanu na 1 stycznia 2025 r. **w toku** (przed sądami) były 32 sprawy o alimenty na rzecz 46 dzieci:
 - 12 spraw o alimenty na rzecz 17 dzieci w placówkach
 - 20 spraw o alimenty na rzecz 29 dzieci w rodzinach zastępczych
- 2) w 2025 r. **wszczęto** 19 nowych spraw (złożono pozwы/wnioski o zawarcie ugody przed sądem) na rzecz 26 dzieci:
 - 7 spraw dotyczących 9 dzieci w placówkach
 - 12 spraw dotyczących 17 dzieci w rodzinach zastępczych
- 3) w 2025 r. **zakończono** 16 spraw (wydano wyrok/zawarto ugode) na rzecz 22 dzieci:
 - 5 spraw dotyczących 7 dzieci w placówkach
 - 11 spraw dotyczących 15 dzieci w rodzinach zastępczych

3.2. Opracowywanie i przekazywanie do zawarcia przez Powiat Poznański z innymi powiatami porozumień w sprawie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

Powiat, na terenie którego znajduje się rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera porozumienie z powiatem właściwym (w którym dziecko mieszkało przed umieszczeniem w pieczy zastępczej) w sprawie przyjęcia dziecka, warunków jego pobytu oraz wysokości wydatków.

W 2025 r. przygotowano pod względem merytorycznym **81** porozumień, z tego:

- **29** porozumień w sprawie dzieci pochodzących z terenu powiatu poznańskiego, przebywających w rodzinach zastępczych poza terenem powiatu,
- **1** porozumienia w sprawie dzieci pochodzących z terenu powiatu poznańskiego, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza terenem powiatu,
- **51** porozumień w sprawie dzieci pochodzących z terenu innego powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu poznańskiego.

3.3. Postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia rodzicom biologicznym opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzice biologiczni są zobowiązani do ponoszenia miesięcznej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązek ten ma charakter bezwzględny i nie zależy od posiadania lub pozbawienia władzy rodzicielskiej. Oznacza to, że opłata dotyczy również rodziców, którzy zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, którym władza została zawieszona lub ograniczona.

W roku 2025 przeprowadzono postępowania administracyjne, w związku z którymi wydano:

- **49 decyzji** administracyjnych z zakresu ustalenia rodzicom biologicznym opłaty za pobyt dziecka w **rodzinnej** pieczy zastępczej,
- **27 decyzje** administracyjne z zakresu odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w **rodzinnej** pieczy zastępczej,
- **17 decyzji** administracyjnych z zakresu ustalenia rodzicom biologicznym opłaty za pobyt dziecka w **instytucjonalnej** pieczy zastępczej.
- **10 decyzji** administracyjnych z zakresu odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka

w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z Uchwałą nr XXXVIII/504/VI/2022 Rady Powiatu w Poznaniu z 30 marca 2022 r., odstąpienie od opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest możliwe, gdy:

1. Dochód osoby zobowiązanej nie przekracza 300% kryterium dochodowego (w 2025 r.: 2 328 zł dla samotnie gospodarujących, 1 800 zł na osobę w rodzinie).
2. Pomimo przekroczenia kryterium, opłata uniemożliwiłaby zaspokojenie podstawowych potrzeb, jeśli spełniony jest co najmniej jeden z warunków, np.:
 - osoba zobowiązana jest niepełnoletnia, ubezwłasnowolniona, przewlekle chora, w zakładzie karnym, ma orzeczenie o niepełnosprawności, ponosi koszty innego dziecka w pieczy, płaci alimenty lub wychowuje co najmniej troje dzieci.

Odstąpienie od opłaty może trwać do 24 miesięcy, a w przypadku ubezwłasnowolnienia lub powrotu dziecka pod opiekę – bezterminowo. Starosta może też odstąpić od opłaty w części przekraczającej różnicę między dochodem a 300% kryterium.

4. Partycypacja gmin w kosztach pieczy zastępczej

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gminy współfinansują koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Wysokość udziału zależy od okresu pobytu dziecka w pieczy. Dane przedstawione w tabeli obejmują wszystkie dzieci, za które gminy z terenu powiatu poznańskiego ponosiły koszty w 2025 roku, niezależnie od miejsca ich faktycznego umieszczenia. Zestawienie uwzględnia również dzieci pochodzące z powiatu poznańskiego, które z różnych przyczyn zostały umieszczone w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów, a których pobyt finansowany jest na podstawie porozumień między powiatami.

W 2025 roku gminy z terenu powiatu poznańskiego poniosły łączne koszty w wysokości 6 873 127,19 zł. Poniżej przedstawiono zestawienie kosztów poniesionych przez poszczególne gminy.

Tabela 10 Zestawienie kosztów poniesionych przez poszczególne gminy w 2025

Lp.	Gmina	Liczba asystentów rodzinnych	Dzieci w pieczy (ogółem)	w tym umieszczonych w 2025	Koszty w 2025
1.	Buk	2	18	1	224 173,31
2.	Czerwonak	3	33	8	474 400,00
3.	Dopiewo	1	12	12	223 994,44
4.	Kleszczewo	1	7	5	76 379,29
5.	Komorniki	1	22	7	394 920,26
6.	Kostrzyn wlkp.	1	22	6	139 945,00
7.	Kórnik	2	29	4	470 451,08
8.	Luboń	2	62	1	973 864,25
9.	Mosina	1	28	6	382 295,11
10.	Murowana Goślina	2	26	3	403 671,34
11.	Pobiedziska	2	17	7	405 752,13
12.	Puszczykowo	2	10	4	189 713,43
13.	Rokietnica	3	19	3	248 050,28
14.	Stęszew	1	20	3	323 389,40
15.	Suchy las	1	35	9	452 768,76
16.	Swarzędz	4	61	7	1 175 720,89
17.	Tarnowo Podgórne	3	29	5	313 638,22
	łącznie	32	450	91	6 873 127,19

Przedstawione dane potwierdzają, że liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ma bezpośredni wpływ na wysokość obciążeń finansowych gmin. W kontekście tych danych istotne znaczenie mają działania wspierające rodzinę biologiczną, w tym praca asystentów rodziny.

Wzmacnianie działań profilaktycznych oraz zwiększanie dostępności wsparcia dla rodzin może przyczynić się do ograniczenia liczby nowych umieszczeń w pieczy zastępczej w kolejnych latach.

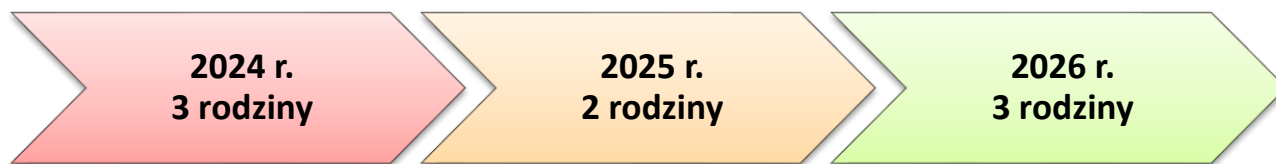
5. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem własnym powiatu jest opracowanie i realizacja trzyletniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Poznańskim na lata 2024 – 2026 - został przyjęty Uchwałą nr LIX/795/VI/2024 Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 31 stycznia 2024 r. Program wyznacza kierunki rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie poznańskim. Został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu poznańskiego w latach 2021-2023 oraz o aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi i wspierania rodzinnych form pieczy zastępczej. Głównym celem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Poznańskim na lata 2024-2026 jest rozwój systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej na terenie powiatu poznańskiego.

Omawiany Program, w związku z obowiązkiem nałożonym przez ustawodawcę, zgodnie z art.180 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa limit zawodowych rodzin zastępczych, który na lata 2024 – 2026 ustalony został w następujący sposób:

Tabela 11 Limit zawodowych rodzin zastępczych⁷

W 2025 r. – zawarto 4 nowe umowy o pełnienie funkcji rodzin zastępczych zawodowych, w tym 2 umowy w ramach limitu wynikającego z Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, tj. w ramach przekształceń z rodzin niezawodowych w zawodowe zgodnie z wymogami ustawy czyli posiadające 3 letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza niezawodowa i pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto zawarto 2 umowy na prowadzenie Rodzinnego Domu Dziecka na okres 5 lat.

Ponadto z 11 rodzinami zawarto 15 umów o pełnienie funkcji rodziny pomocowej na czas określony, natomiast z 17 osobami zawarto umowy na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinnym domu dziecka.

W ramach realizacji programu podejmowane są wszystkie działania na rzecz rodzin zastępczych, przebywających w nich dzieci i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Na bieżąco dostosowywane są działania do indywidualnych potrzeb wychowanków i rodzin.

6. Kontrola nad pieczą zastępczą.

Na podstawie art. 38b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwały Nr 1498/2020 Zarządu Powiatu w Poznaniu z dnia 2 września 2020 r. w sprawie upoważnienia do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w powiecie poznańskim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu przeprowadziło kontrole w:

- 1 rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- 1 rodzinnym domu dziecka,

⁷ Źródło: opracowanie własne

- 2 placówkach opiekuńczo-wychowawczych (Dom Dziecka w Kórniku-Bninie oraz Dom Dziecka nr 2 w Kórniku-Bninie).

W kontrolowanych podmiotach nie stwierdzono niepokojących sygnałów w zakresie zapewnienia dzieciom właściwej opieki i wychowania. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano zalecenia pokontrolne.

Ponadto przeprowadzono kontrolę doraźną w placówce opiekuńczo-wychowawczej Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy, po której wydano zalecenia pokontrolne.

7. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

1. Zatrudnianie specjalistów zgodnie z aktualnymi potrzebami rodzin zastępczych i dzieci objętych pieczą.
2. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024–2026 na terenie Powiatu Poznańskiego.
3. Prowadzenie cyklicznych, profesjonalnych kampanii społecznych skierowanych do potencjalnych kandydatów na rodziny zastępcze, z wykorzystaniem mediów społecznościowych i platform online.
4. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Poznańskiego w zakresie:
 - edukacji i interwencji socjalnej wobec rodzin zagrożonych lub dotkniętych odebraniem dzieci,
 - działań na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
5. Rozwijanie wolontariatu na rzecz wsparcia rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin zastępczych i dzieci objętych pieczą.
7. Pozyskiwanie środków zewnętrznych w celu poszerzenia oferty wsparcia dla rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci.
8. Rozwijanie systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe oraz rodzinne domy dziecka.
9. Wsparcie psychologiczne dla dzieci w pieczy zastępczej – organizowanie regularnych konsultacji psychologicznych i terapeutycznych dla dzieci, które doświadczyły traumy lub mają trudności emocjonalne.
10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – nawiązanie współpracy z lokalnymi NGO, które mogą wspierać działania na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.
11. Programy edukacyjne dla rodziców zastępczych – organizowanie szkoleń i warsztatów dla rodzin zastępczych z zakresu wychowania, psychologii dziecka czy radzenia sobie z trudnymi zachowaniami.
12. Wsparcie dla młodzieży usamodzielniającej się – stworzenie programu wsparcia dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, obejmującego pomoc w znalezieniu mieszkania, pracy, kontynuacji edukacji oraz doradztwo życiowe.
13. Promocja rodzicielstwa zastępczego wśród lokalnej społeczności – organizowanie spotkań informacyjnych, dni otwartych czy wydarzeń promujących ideę rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców Powiatu.

IV. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

1. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej w Powiecie Poznańskim na Lata 2024-2030

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu (PCPR), w ramach „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej w Powiecie Poznańskim na lata 2024–2030”, realizuje zadania ukierunkowane na wsparcie osób doświadczających przemocy oraz prowadzi działania o charakterze prewencyjnym i interwencyjnym.

Program przewiduje mechanizmy monitorowania i oceny skuteczności podejmowanych działań. Obejmuje to w szczególności gromadzenie danych dotyczących realizowanych form wsparcia, analizę skuteczności interwencji oraz ocenę wpływu podejmowanych działań na sytuację osób objętych pomocą. W dokumencie nie wskazano wprost, że ewaluacja ma charakter coroczny, jednak przyjęte rozwiązania organizacyjne zakładają systematyczne pozyskiwanie i analizę danych.

W związku z powyższym PCPR w Poznaniu prowadzi obecnie proces zbierania oraz wstępnej ewaluacji danych za rok 2025 od instytucji zaangażowanych w realizację Programu. Analiza obejmuje m.in. liczbę osób objętych wsparciem psychologicznym i prawnym oraz zakres udzielonej pomocy. Wyniki ewaluacji posłużą do oceny skuteczności działań oraz ewentualnego dostosowania kierunków wsparcia w kolejnych latach realizacji Programu.

2. Działania edukacyjne i profilaktyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu realizowało działania edukacyjne i profilaktyczne ukierunkowane na zwiększanie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz budowanie postaw sprzyjających bezpieczeństwu dzieci i młodzieży.

W ramach tych działań, we współpracy z Komendą Miejską Policji w Poznaniu, zorganizowano konkurs filmowy dla uczniów klas 6–8 szkół podstawowych oraz klas 1–2 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu poznańskiego pod hasłem „Moje życie! Twoje życie?”. Celem konkursu było zwrócenie uwagi na problem przemocy i wykluczenia społecznego oraz zachęcenie młodzieży do twórczego przedstawienia swoich przemyśleń w formie krótkiego filmu. W konkursie udział wzięło 15 szkół z terenu powiatu poznańskiego, które nadesłały 26 prac przygotowanych przez uczniów pod opieką nauczycieli.

Finał oraz ogłoszenie wyników konkursu miały miejsce podczas XIX Sesji Rady Powiatu w Poznaniu w dniu 19 listopada 2025 r., w Międzynarodowym Dniu Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci. Wydarzenie wpisywało się w obchody tego dnia na terenie powiatu poznańskiego. W ramach działań symbolicznych budynki Starostwa Powiatowego, w tym budynek przy ul. Słowackiego 8, w którym mieści się siedziba PCPR, zostały podświetlone na czerwono jako wyraz sprzeciwu wobec przemocy wobec dzieci.

Ponadto PCPR w Poznaniu przekazało 250 pluszowych maskotek do jednostek Policji na terenie powiatu poznańskiego w ramach akcji „Miś Wsparcia”. Maskotki są wykorzystywane podczas interwencji z udziałem dzieci w celu ograniczenia stresu i poczucia lęku w sytuacjach kryzysowych oraz ułatwienia nawiązania kontaktu z dzieckiem.

3. Udział pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu w grupach diagnostyczno-pomocowych.

W myśl ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w przypadku wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” powoływana jest w gminie grupa diagnostyczno-pomocowa, której zadaniem jest ocena sytuacji oraz podjęcie działań pomocowych wobec osób doświadczających i stosujących przemoc.

W 2025 r. tut. Centrum uruchomiło 2 procedury „Niebieska Karta”, które przekazano do właściwych ośrodków pomocy społecznej celem dalszej realizacji.

Pracownicy PCPR (głównie koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej) uczestniczyli w pracach grup diagnostyczno-pomocowych na terenie gmin powiatu poznańskiego.

4. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową ma na celu zmianę postaw i zachowań uznawanych za krzywdzące poprzez oddziaływania edukacyjne i terapeutyczne.

W 2025 roku Powiat Poznański realizował program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową przy wykorzystaniu dotacji celowej z budżetu państwa, uruchamianej przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Na realizację zadania pozyskano środki w wysokości 20 000,00 zł.

Realizatorem programu była Fundacja PCPS – Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej w Poznaniu, wyłoniona w trybie przewidzianym przepisami. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu pełniło funkcję organizacyjną i koordynacyjną, w szczególności w zakresie obsługi kierowania oraz potwierdzania uczestnictwa w programie.

W 2025 roku PCPR w Poznaniu:

- przygotowało i przesłało 4 pisma informujące osoby skierowane o możliwości kontaktu z realizatorem programu,
- udzieliło 9 odpowiedzi na zapytania gminnych zespołów interdyscyplinarnych dotyczące uczestnictwa osób skierowanych do programu,
- wystawiało zaświadczenia o udziale w programie na potrzeby prowadzonych procedur.

5. Standardy ochrony małoletnich

W dniu 15 lutego 2024 r. weszły w życie przepisy nakładające na podmioty pracujące z dziećmi obowiązek wprowadzenia i stosowania Standardów Ochrony Małoletnich. Standardy określają zasady postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka, sposób dokumentowania zdarzeń oraz tryb podejmowania działań ochronnych.

W 2025 r. pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zgłosili 11 zdarzeń dotyczących rodzin zastępczych w ramach obowiązujących Standardów. W każdym przypadku podjęto działania zgodnie z przyjętymi procedurami.

W dniu 24 listopada 2025 r. PCPR zorganizowało spotkanie z Dyrektorami i Kierownikami Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Centrów Usług Społecznych z terenu powiatu poznańskiego. Spotkanie dotyczyło funkcjonowania Standardów Ochrony Małoletnich, stosowania procedury „Niebieskiej Karty” oraz zasad postępowania w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem spotkania było ujednoczenie praktyki działania, doprecyzowanie zasad stosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz wzmocnienie współpracy między jednostkami w sytuacjach wymagających pilnej interwencji.

6. Udział w pracach zespołów ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi

W 2025 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu uczestniczył w pracach Grupy Roboczej ds. wsparcia ofiar handlu ludźmi funkcjonującej przy Międzyresortowym Zespole ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi.

Efektem prac było opracowanie rekomendacji dotyczących postępowania w przypadku ujawnienia ofiary handlu ludźmi, w tym małoletniej ofiary handlu ludźmi, na terenie województwa wielkopolskiego oraz przygotowanie „Poradnika dla kadry pieczy zastępczej na temat zagrożeń związanych z handlem ludźmi i ryzyka wystąpienia tego przestępstwa wśród wychowanków”. Wypracowane materiały mają charakter systemowy i stanowią wsparcie dla jednostek pomocy społecznej oraz kadry pieczy zastępczej w zakresie reagowania na przypadki handlu ludźmi.

V. Realizacja ustawy o rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Powiat Poznański na **2025** rok przeznaczył z budżetu Powiatu środki w wysokości **400 000** zł na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Dodatkowo Powiatowi Poznańskiemu przyznano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w łącznej wysokości **15 506 781,00** zł, które zostały przeznaczone na:

- rehabilitację społeczną w wysokości **15 373 781,00** zł
- rehabilitację zawodową w wysokości **133 000,00** zł.

Środki przyznane z PFRON na rehabilitację społeczną w wysokości **15 373 781,00** zł przekazano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu, zostały one rozdzielone w następujący sposób:

- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej – **11 016 348,00** zł
- pozostałe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej – **4 357 433,00** zł

Pozostałe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych są następujące:

- dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami,

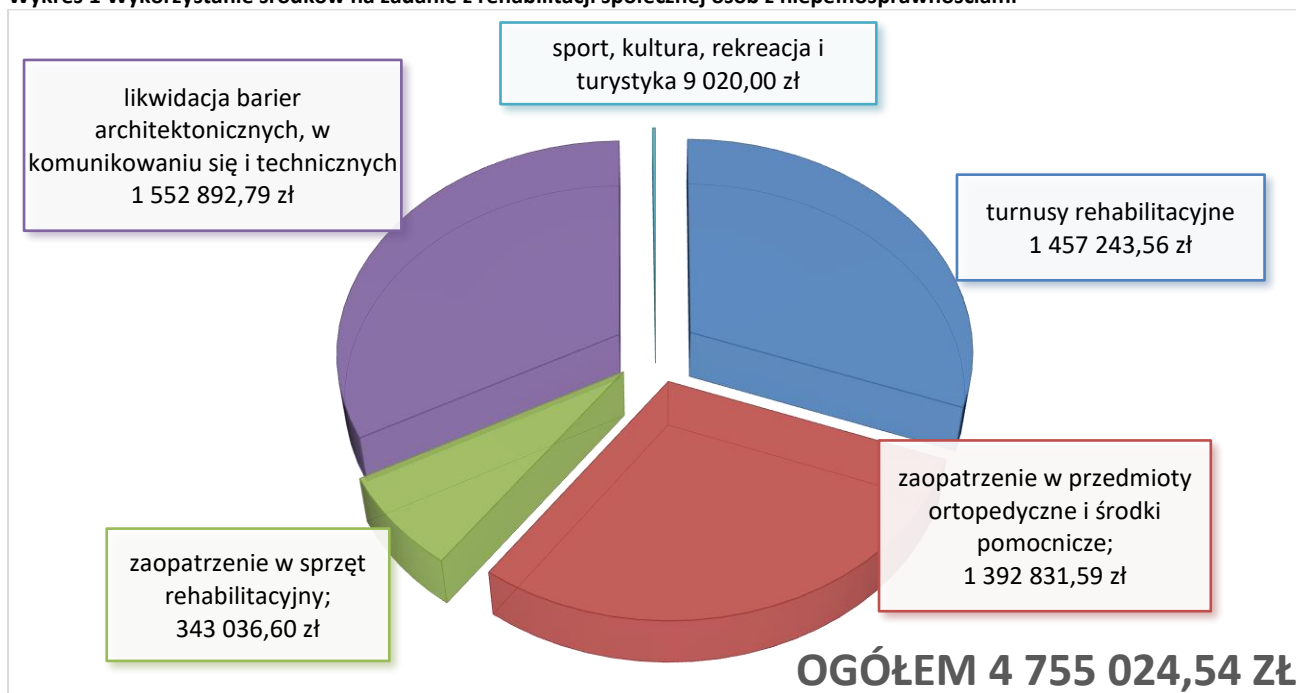
Rozpatrywanie wniosków z zakresu rehabilitacji społecznej następowało zgodnie z zatwierdzonymi procedurami oraz zgodnie z Zarządzeniami Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu, które były udostępnione do wiadomości na stronie www.pcpr.poznan.pl.

Tabela 12 Wykorzystanie środków na zadanie z rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami⁸

Lp.	Zadanie	Wysokość środków [zł]
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35 a ust.1 pkt 7 lit. a)	1 457 243,56
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b)	9 020,00
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów, (art. 35a ust. 1 pkt 7lit. c)	1 735 868,19
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d)	1 552 892,79
OGÓLEM		4 755 024,54

⁸ Źródło: opracowanie własne

Wykres 1 Wykorzystanie środków na zadanie z rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami⁹

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Celem turnusu rehabilitacyjnego jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Limit środków: **1 458 551,00 zł**, wykorzystano środki w wysokości **1 457 243,56 zł** co stanowi **99,91%** przyznanego limitu.

Ogółem w 2025 r. o dofinansowanie ubiegało się wraz z opiekunami **1 068** osób z niepełnosprawnościami. Środki finansowe przeznaczone na realizację zadania pozwoliły na dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych dla 824 osób (wraz z opiekunami). Z wyjazdu na turnus rehabilitacyjny zrezygnowały 92 osoby.

Wyplacono dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla 698 osób, z tego:

– dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami	55 osób	– 136 469,00 zł
– opiekunowie dzieci i młodzieży	52 osób	– 85 335,00 zł
– dorosłe osoby z niepełnosprawnościami	392 osób	– 910 284,56 zł
– opiekunowie dorosłych osób z niepełnosprawnościami	194 osób	– 316 958,00 zł
– dorosłe osoby niepełnosprawne zatrudnione w zakładach pracy chronionej	5 osób	– 8 197,00 zł

Przeciętna wysokość dofinansowania w 2025 roku wyniosła 2 087,74 zł na osobę.

2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami

O dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne, które:

- prowadzą statutową działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- przedstawią udokumentowane zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

W roku 2025 zostało złożonych 6 wniosków na realizacji ww. zadania. Przyznano limit środków finansowych w wysokości **9 020,00 zł**, który wykorzystano w całości (100%). W ramach przyznaných środków w 2025 r.

⁹ Źródło: opracowanie własne

zrealizowano 5 imprez integracyjnych, w których uczestniczyło **388** osób z niepełnosprawnościami (w tym 109 dzieci).

3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów.

Celem dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do specjalistycznego wyposażenia, które wspiera ich codzienne funkcjonowanie, rehabilitację oraz poprawę jakości życia.

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu na powyższe zadania przyjęło ogółem **1 134** wniosków na łączną kwotę wnioskowaną **3 551 209,30** zł. Wnioski rozpatrywane były według kolejności złożenia, do wyczerpania środków finansowych przyznanych na dany cel.

3.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnościami

Celem dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnościami jest wsparcie finansowe mieszkańców powiatu poznańskiego z niepełnosprawnościami w zakupie niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego. Dofinansowanie ma na celu umożliwienie prowadzenia skutecznej rehabilitacji w warunkach domowych.

W ramach ww. zadania w 2025 roku złożonych zostało 148 wniosków na łączną kwotę wnioskowaną 506 618,93 zł. Na dofinansowanie zadania zaplanowano środki finansowe powiatu poznańskiego oraz środki finansowe PFRON w łącznej wysokości 344 137,62 zł.

Przyznano łącznie dofinansowanie dla 115 osób z niepełnosprawnościami z czego:

- środki PFRON w wysokości 244 137,62 zł z których zrealizowano 80 wniosków na kwotę 243 137,62 zł,
- środki budżetu powiatu poznańskiego w wysokości 100 000,00 zł z których zrealizowało 35 wniosków na kwotę 99 898,98 zł.

Wykorzystano 99,68 % zaplanowanych środków w łącznej wysokości 343 036,60 zł.

W przypadku 33 wniosków nie udzielono dofinansowań na ww. zadanie w roku 2025. Dla 25 wnioskodawców z powodów formalnych – brak dokumentów, przekroczenie kryterium dochodowego lub śmierć wnioskodawcy, 7 wnioskodawców zrezygnowało z przyznanego dofinansowania, natomiast w przypadku 1 wnioskodawcy dofinansowanie nie zostało zrealizowane z powodu niedostarczenia dokumentów rozliczeniowych.

3.2. Dofinansowanie do środków na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Dofinansowanie ma na celu pokrycie lub zmniejszenie kosztów zakupu lub naprawy przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, ułatwiających codzienne funkcjonowanie, poprawę mobilności oraz wsparcie procesu rehabilitacji. Kryteria przyznawania, okresy użytkowania, wysokość udziału własnego oraz zasady naprawy regulowane są przepisami Ministra Zdrowia.

W ramach ww. zadania w 2025 roku złożonych zostało 986 wniosków na łączną kwotę wnioskowaną 3 044 590,37 zł.

Na dofinansowanie zaplanowano środki finansowe powiatu poznańskiego oraz środki finansowe PFRON w łącznej wysokości 1 392 831,59 zł. Przyznano dofinansowania na 928 złożonych wniosków przez osoby z niepełnosprawnościami na łączną kwotę 1 392 831,59 zł.

Z czego:

- środki PFRON w wysokości 1 092 831,59 zł z których zrealizowało 725 wniosków.
- środki budżetu powiatu poznańskiego w wysokości 300 000,00 zł z których zrealizowało 203 wnioski.

Wykorzystano 100% zaplanowanych środków.

W przypadku 58 wniosków nie udzielono dofinansowań z powodów formalnych – brak dokumentów, przekroczenie kryterium dochodowego lub śmierć wnioskodawcy przed rozpatrzeniem wniosku.

3.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Celem dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej jest wsparcie finansowe podmiotów zajmujących się rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami. Dofinansowanie ma na celu umożliwienie zakupu specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, który jest niezbędny do prowadzenia skutecznej rehabilitacji. Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest prowadzenie działalności związanej z rehabilitacją przez co najmniej 2 lata przed złożeniem wniosku oraz udokumentowanie posiadania środków własnych. Program ma na celu podniesienie jakości usług rehabilitacyjnych i zwiększenie dostępności do nowoczesnego sprzętu dla osób z niepełnosprawnościami.

W 2025 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na powyższe zadania wpłynęło 6 wniosków na kwotę 158 231,15 zł. Wnioski zostały zweryfikowane negatywnie ze wzg. na niezuzupełnienie wymaganych dokumentów. W związku z powyższym nie zawarto żadnej umowy na dofinansowanie ww. w związku z czym na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla instytucji w roku sprawozdawczym nie przewidziano żadnych środków finansowych.

4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie powyższego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W celu zwiększenia dostępności pomocy finansowej dla większej liczby osób z niepełnosprawnościami w zakresie likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu w drodze zarządzenia wprowadził maksymalne limity dofinansowania. Limit środków finansowych w roku 2025 – 1 552 892,79 zł, wykorzystano w 100%. Wnioski o dofinansowanie tych zadań złożyło 296 osób z niepełnosprawnością na łączną kwotę 3 417 171,65 zł.

Z tytułu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wypłacono dofinansowanie dla 207 osób z niepełnosprawnościami w tym:

– na likwidację barier architektonicznych	28 osób	– 549 271,20 zł
– na likwidację barier technicznych	85 osoby	– 742 388,35 zł
– na likwidację barier w komunikowaniu się	94 osoby	– 261 233,24 zł

W przypadku 89 wniosków nie udzielono dofinansowań z powodów formalnych – brak dokumentów, przekroczenie kryterium dochodowego lub śmierć wnioskodawcy, 6 wnioskodawców zrezygnowało z przyznanego dofinansowania.

W dniu 18 lutego 2025 r. została zawarta umowa na sprawowanie nadzoru technicznego nad realizacją robót budowlanych, polegających na likwidacji barier architektonicznych i technicznych w mieszkaniach osób z niepełnosprawnościami z terenu Powiatu Poznańskiego, korzystających z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Koszt usługi inspektora nadzoru budowlanego w 2025 roku wyniósł 25 805,40 zł.

5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) to placówki, które zapewniają osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. Ich celem jest rozwijanie umiejętności niezbędnych do życia codziennego oraz przygotowanie do ewentualnego podjęcia pracy.

Zgodnie z zapisem art. 68 c ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej maksymalne dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działalności WTZ wynosi 90% tych kosztów. Natomiast zgodnie z zapisem art. 10b ust 2a ustawy koszty działalności warsztatu są finansowane ze środków samorządu powiatowego w wysokości, co najmniej 10% tych kosztów. **Powiat Poznański znając potrzeby osób niepełnosprawnych przebywających w Warsztatach Terapii Zajęciowej zwiększył środki finansowe do wysokości 19% kosztów.**

Na terenie Powiatu Poznańskiego działa 8 warsztatów terapii zajęciowej:

- 1) WTZ w Swarzędzu dla 55 uczestników,
- 2) WTZ w Konarzewie dla 89 uczestników,
- 3) WTZ w Drzążgowie dla 20 uczestników,
- 4) WTZ w Tarnowie Podgórnym dla 35 uczestników,
- 5) WTZ w Murowanej Goślinie dla 25 uczestników,
- 6) WTZ w Luboniu dla 30 uczestników,
- 7) WTZ w Pobiedziskach dla 30 uczestników,
- 8) WTZ w Boduszewie dla 29 uczestników.

W 2025 roku na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) w powiecie poznańskim przeznaczono łącznie 13 600 476,00 zł. Środki te pochodzą z dwóch źródeł:

- 11 016 348,00 zł – kwota otrzymana z PFRON.
- 2 584 128,00 zł – to wkład z budżetu Powiatu Poznańskiego.

Tabela 13 Środki przekazane do WTZ i ich wydatkowanie¹⁰

Lp.	Nazwa Warsztatu Terapii Zajęciowej	Środki otrzymane [zł]		Środki wydatkowane [zł]	
		z PFRON	z budżetu powiatu	z PFRON	z budżetu powiatu
1.	WTZ w Swarzędzu	1 935 780,00	454 080,00	1 934 963,98	453 849,29
2.	WTZ w Konarzewie	3 132 444,00	734 784,00	3 105 716,01	733 677,16
3.	WTZ w Drzążgowie	703 920,00	165 120,00	703 920,00	165 120,00
4.	WTZ w Tarnowie Podgórnym	1 231 860,00	288 960,00	1 231 860,00	288 960,00
5.	WTZ w Murowanej Goślinie	879 900,00	206 400,00	879 784,68	206 347,28
6.	WTZ w Luboniu	1 055 880,00	247 680,00	1 055 878,77	247 680,00
7.	WTZ w Pobiedziskach	1 055 880,00	247 680,00	1 010 880,00	247 680,00
8.	WTZ w Boduszewie	1 020 684,00	239 424,00	1 020 501,24	239 424,00
Ogółem		11 016 348,00	2 584 128,00	10 943 504,68	2 582 737,73

¹⁰ Źródło: opracowanie własne

VI. Finansowanie zadań – zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i innych zadań wynikających z przepisów.

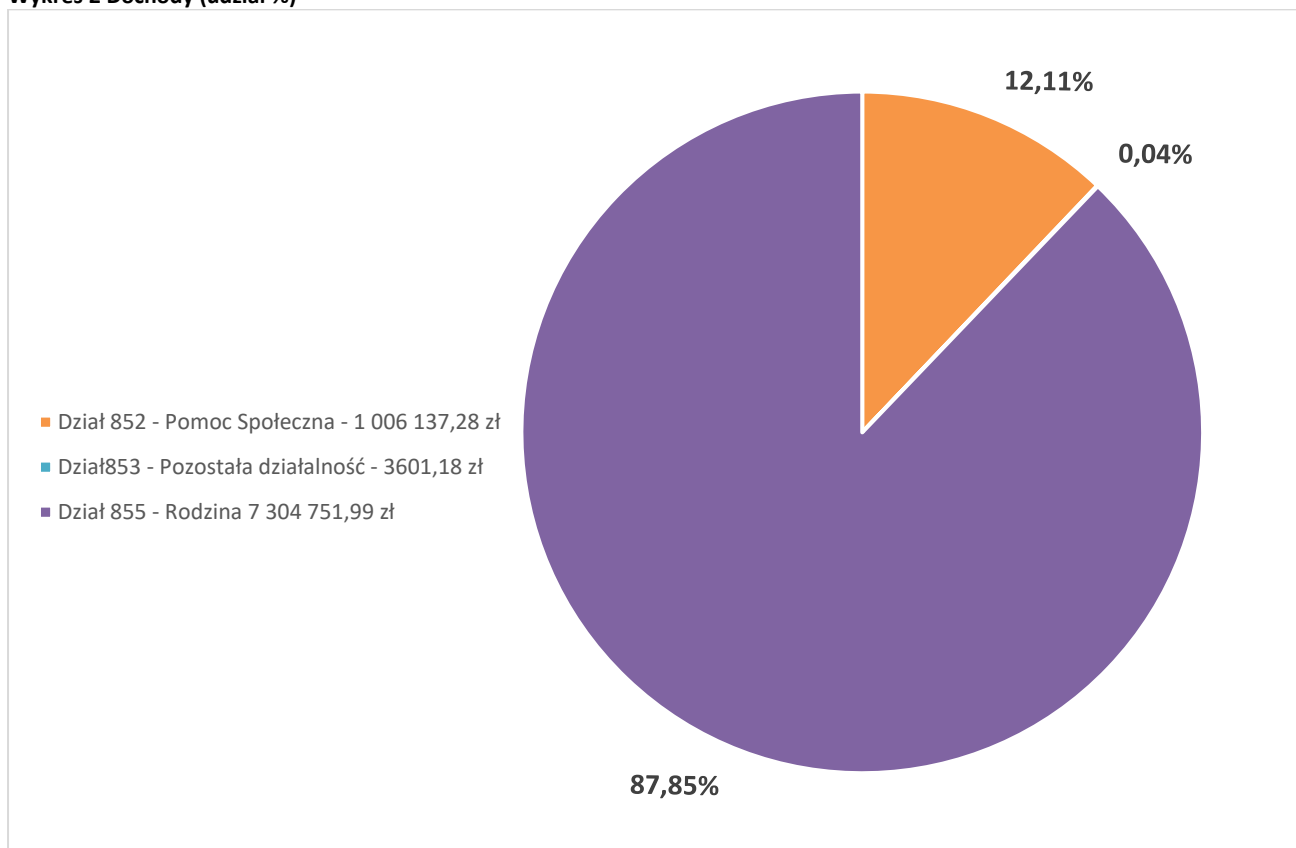
1. Dochody

W 2025 roku dochody związane z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej znacznie przewyższyły zakładane wartości, osiągając ponad **8,3 mln zł** wobec planowanych **4,19 mln zł**, co oznacza wykonanie na poziomie ponad **198%**. Wysokie wpływy odnotowano w obszarze działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych, gdzie dochody wyniosły odpowiednio około **3,87 mln zł** i **3,43 mln zł**, przekraczając planowane wartości o ponad **90%**. Ponadto w kategoriach związanych z ośrodkami wsparcia, specjalistycznym poradnictwem oraz powiatowymi centrami pomocy rodzinie również odnotowano wyższe wpływy przekraczające kwotę planu. Dochody obrazuje tabela poniżej:

Tabela 14 Dochody Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pomocy społecznej oraz rodziny w 2025 roku

Dział	Rozdział	Źródło dochodów /treść zadania	Plan po zmianach w 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.	% wykonania planu 5/4
1	2	3	4	5	6
852/853/855		Źródła dochodów dotyczące realizowanych zadań z zakresu pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej	4 196 025,00	8 314 490,45	198,15%
852	85203	Ośrodki wsparcia - Wpływy z różnych dochodów - odpłatność za pobyt w Domu Samotnej Matki oraz wpływy z pozostałych odsetek.	488 570,00	781 178,41	159,89%
852	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane oraz ośrodki interwencji kryzysowej (wpływy z usług)	300,00	1 363,94	454,65%
852	85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie (opłat i kosztów sądowych, sprzedaż składników majątkowych, odsetki oraz kary i odszkodowania)	40 000,00	46 199,66	115,50%
853	85395	Pozostała działalność (wpływy z tytułu odsetek bankowych)	2 400,00	3 601,18	150,05%
855	85508	Rodziny zastępcze (wpływy od rodziców biologicznych, wpłaty %-we gmin, nienależnie pobrane świadczenia, odsetki i inne)	1 786 535,00	3 430 583,60	192,02%
w tym	§ 0830	Pokrywanie wydatków za utrzymanie dziecka przebywającego w pieczy zastępczej w stosownym % - procencie przez gminy- wpłaty przewidziane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1 774 535,00	3 400 476,55	191,63%
855	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych (wpływy od rodziców biologicznych, wpłaty %-we gmin, odsetki i inne)	2 005 830,00	3 874 168,39	193,15%
w tym	§ 0830	Pokrywanie wydatków za utrzymanie dziecka przebywającego w pieczy zastępczej w stosownym % - procencie przez gminy- wpłaty przewidziane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	2 000 000,00	3 857 570,64	192,88%

Wykres 2 Dochody (udział %)

2. Wydatki

W 2025 roku wykonanie zadań w ramach działów 852, 853 i 855 osiągnęło łącznie **91,19%** planu, przy planowanych wydatkach na poziomie **24 188 366,79** zł i rzeczywistych wydatkach wynoszących **22 058 338,04** zł.

W dziale 852, obejmującym pomoc społeczną, wykonanie planu wyniosło 93,61%, przy planowanych wydatkach w wysokości 7 111 953,49 zł i rzeczywistych wydatkach na poziomie 6 657 224,62 zł. Najwyższy poziom wykonania odnotowano w przypadku:

- **Składek na ubezpieczenie zdrowotne** (100%), gdzie wydatki wyniosły 663,66 zł, zgodnie z planem.
- **Pomocy dla cudzoziemców** (96,43%), gdzie wydatki wyniosły 265 076,20 zł przy planie 274 891,20 zł.
- **Pozostałej działalności** (100%), gdzie wydatki wyniosły 4 316,07 zł, zgodnie z planem.

Nieco niższe wykonanie odnotowano w przypadku:

- **Zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej** (94,65%), gdzie wydatki wyniosły 15 806,06 zł przy planie 16 700,00 zł.
- **Działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie** (93,49%), gdzie wydatki wyniosły 6 371 362,63 zł przy planie 6 815 382,56 zł.

W dziale 853 tj. pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, wykonanie planu wyniosło 68,40%, przy planowanych wydatkach na poziomie 2 501 140,80 zł i rzeczywistych wydatkach wynoszących 1 710 719,88 zł. Najwyższy poziom wykonania odnotowano w przypadku:

- **Rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych** (99,97%), gdzie wydatki wyniosły 399 898,98 zł, przy planie 400 000,00 zł.
- **Świadczeń społecznych dla obywateli Ukrainy** (99,80%), gdzie wydatki wyniosły 85 204,59 zł przy planie 85 377,00 zł.
- **Organizacji festynów dla środowiska pieczy zastępczej** (99,78%), gdzie wydatki wyniosły 89 800,00 zł przy planie 90 000,00 zł.

Nieco niższe wykonanie odnotowano w przypadku:

- **Pozostałej działalności** (58,98%), gdzie wydatki wyniosły 1 135 816,31 zł przy planie 1 925 763,80 zł. W ramach tej kategorii w projekcie „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim” (56,42%), wydatki wyniosły 885 558,56 zł przy planie 1 569 515,00 zł. Natomiast w ramach projektu „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania – III edycja” (70,25%), wydatki wyniosły 250 257,75 zł przy planie 356 248,80 zł.

W dziale 855, dotyczącym rodziny, wykonanie planu wyniosło 93,93%, przy planowanych wydatkach na poziomie 14 575 272,50 zł i rzeczywistych wydatkach wynoszących 13 690 393,54 zł. Najwyższy poziom wykonania odnotowano w przypadku:

- **Świadczeń społecznych na rzecz rodzin zastępczych** (95,11%), gdzie wydatki wyniosły 9 560 750,41 zł przy planie 10 052 393,50 zł.
- **Rodzin zastępczych – pozostałych wydatków bieżących** (92,25%), gdzie wydatki wyniosły 3 760 925,80 zł przy planie 4 077 033,00 zł.

Nieco niższe wykonanie odnotowano w przypadku:

- **Rodzin zastępczych – wydatków na wynagrodzenia i pochodne** (87,78%), gdzie wydatki wyniosły 211 236,70 zł przy planie 240 631,00 zł.
- **Działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych** (76,74%), gdzie wydatki wyniosły 157 480,63 zł przy planie 205 215,00 zł.

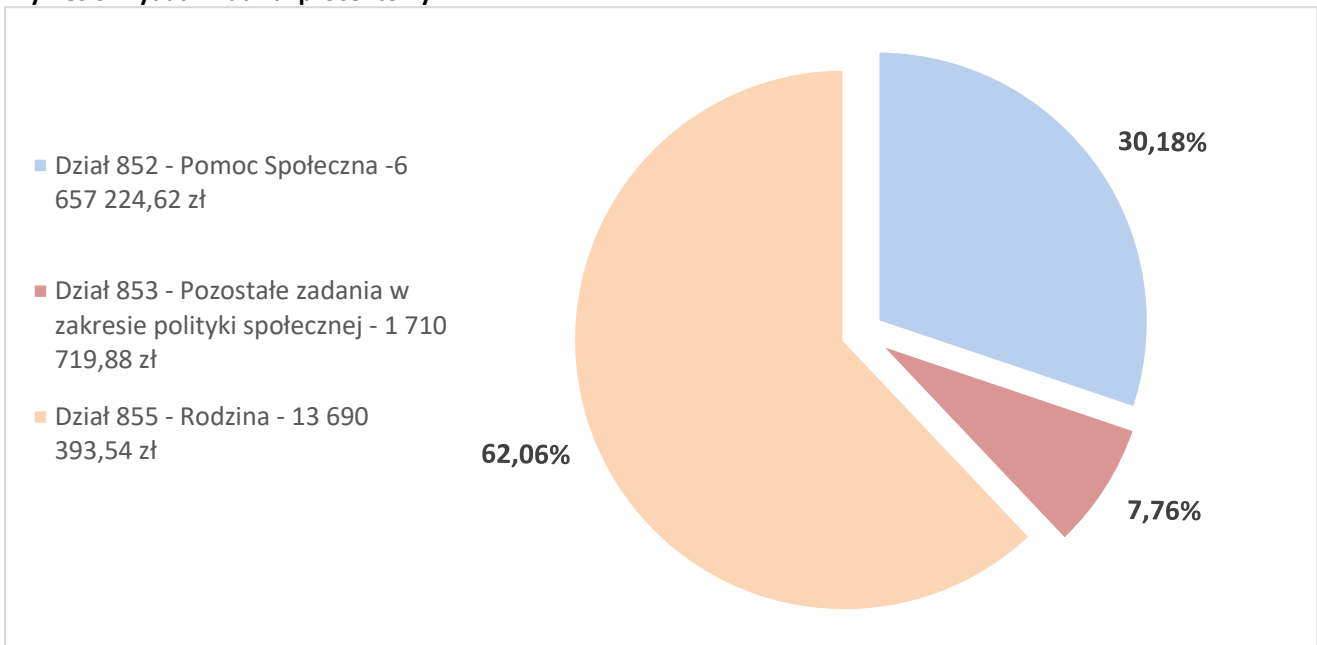
W 2025 roku najwyższy poziom wykonania planu odnotowano w dziale **855 – Rodzina** (93,93%), a najniższy w dziale **853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej** (68,40%). W przypadku działu 853 głównym czynnikiem wpływającym na niższe wykonanie były wydatki związane z projektem deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, które osiągnęły jedynie 56,42% planu. W pozostałych działach wykonanie planu było na wysokim poziomie, co świadczy o skutecznej realizacji większości zaplanowanych zadań. Wydatki obrazuje tabela poniżej:

Tabela 15 Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pomocy społecznej oraz rodziny w 2025 roku

Dział	Rozdział	Treść zadania	Plan po zmianach w 2025 r.	Wykonanie w 2025 r.	% wykonania planu 5/4
1	2	3	4	5	6
Razem działy 852, 853, 855			24 188 366,79	22 058 338,04	91,19%
852	Pomoc społeczna		7 111 953,49	6 657 224,62	93,61%
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	16 700,00	15 806,06	94,65%
	85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	6 815 382,56	6 371 362,63	93,49%
	85231	Pomoc dla cudzoziemców	274 891,20	265 076,20	96,43%
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej.	663,66	663,66	100,00%
	85295	Pozostała działalność	4 316,07	4 316,07	100,00%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		2 501 140,80	1 710 719,88	68,40%
	85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	400 000,00	399 898,98	99,97%

	85395	Pozostała działalność	2 101 140,80	1 310 820,90	62,39%
w tym	85395	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP - wypłacane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy	85 377,00	85 204,59	99,80%
w tym	85395	Zakup usług pozostałych (Organizacja festynów dla środowiska pieczy zastępczej powiatu poznańskiego)	90 000,00	89 800,00	99,78%
w tym	85395	wydatki realizowane w ramach projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”	1 569 515,00	885 558,56	56,42%
w tym	85395	wydatki realizowane w ramach projektu „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania – III edycja”	356 248,80	250 257,75	70,25%
855	Rodzina		14 575 272,50	13 690 393,54	93,93%
	85508	Rodziny zastępcze	14 370 057,50	13 532 912,91	94,17%
w tym	85508	Rodziny zastępcze - wydatki na wynagrodzenia i pochodne	4 077 033,00	3 760 925,80	92,25%
w tym	85508	Rodziny zastępcze - świadczenia społeczne na rzecz osób fizycznych	10 052 393,50	9 560 750,41	95,11%
w tym	85508	Rodziny zastępcze - pozostałe wydatki bieżące	240 631,00	211 236,70	87,78%
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	205 215,00	157 480,63	76,74%

Wykres 3 Wydatki - udział procentowy

VII. Programy i projekty realizowane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu

1. Projekt „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”.

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu realizowało ww. projekt, dofinansowany ze środków europejskich. Projekt prowadzony jest w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu na podstawie umowy partnerskiej z 2023 roku. Okres realizacji projektu przewidziany jest na lata 2023 – 2029. Grupą docelową działań projektowych są dzieci i młodzież w pieczy zastępczej (instytucjonalnej i rodzinnej), ich rodziny biologiczne i otoczenie, usamodzielniający się i usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej oraz rodziny zastępcze, opiekunowie usamodzielnienia, kadra instytucji wsparcia, placówki opiekuńczo-wychowawcze. W roku 2025 w ramach projektu zatrudnionych było dwóch specjalistów: ds. wsparcia rodziny i dziecka w pieczy zastępczej oraz koordynatora usamodzielniania, którzy w ramach swoich działań skupili się na zaoferowaniu dzieci i młodzieży następujących działań:

- Pogłębione diagnozy dla dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej z tego:
 - Diagnoza Neurologopedyczna dla 20 dzieci,
 - Diagnoza SI dla 12 dzieci,
 - Diagnoza FAS/FASD dla 45 dzieci,
 - Diagnoza psychiatryczna dla 38 dzieci,
 - Diagnoza neurologiczna dla 33 dzieci.
- Zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci i młodzieży, poprzez:
 - Korepetycje z zakresu języka niemieckiego dla 20 dzieci,
 - Korepetycje z zakresu języka angielskiego dla 20 dzieci,
 - Korepetycje z zakresu matematyki dla 42 dzieci.
- Warsztaty umiejętności, treningi samodzielności, grupy wsparcia przygotowujące do usamodzielnienia realizowane w ramach Otwartego Konkursu Ofert dla 32 dzieci.

W ramach projektu rozpoczęto realizację:

- Superwizji rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych, RDD oraz pogotowi – zostało skierowanych 50 rodzin zastępczych,
- Warsztatów prowadzonych dla rodziców:
 - „Skuteczna komunikacja bez przemocy, w relacji rodzic – dziecko” – dla 30 osób,
- Warsztatów prowadzonych dla rodziców wspólnie z dziećmi:
 - „Rodzic w Ruchu – choreografia relacji” – dla 18 osób

W roku 2025 wsparciem objęto około 320 uczestników.

Wartość projektu na lata 2023 – 2029 w części dotyczącej powiat poznański wynosi 7 527 921,44 zł (w 2025 roku wydatkowano kwotę w wysokości 885 558,56 zł).

2. Projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodziny i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania” – III EDYCJA”.

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu podpisało Umowę o partnerstwie na rzecz realizacji projektu: „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodziny i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania” – III EDYCJA, w którym liderem jest Miasto Poznań. Realizacja projektu przewidziana jest na lata 2025 – 2027.

W ramach projektu podjęto następujące działania:

- Zatrudniono 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- Zrealizowano 82 diagnozy psychofizyczna dziecka,
- Skierowano 82 osoby na Specjalistyczną pracę edukacyjną nad relacją rodzic, opiekun- dziecko.

W roku 2025 wsparciem objęto około 180 uczestników.

Wartość projektu na lata 2025 – 2027 w części dotyczącej powiat poznański wynosi 1 050 445,00 zł (w 2025 roku wydatkowano kwotę w wysokości 250 257,75 zł).

3. Program „Aktywny Samorząd”

Powiat Poznański w 2025 roku kontynuował realizację pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” adresowanego do osób z niepełnosprawnościami. Realizatorem programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Poznańskiego na realizację programu w 2025 roku przeznaczył środki finansowe ogółem w wysokości **2 148 935,42 zł, z czego:**

- na Moduł I kwotę **1 443 551,20 zł,**
- na Moduł II kwotę **574 228,54 zł,**
- na obsługę realizacji programu kwotę **100 888,99 zł,**
- na promocję programu kwotę **20 177,79 zł,**
- na ewaluację programu kwotę **10 088,90 zł.**

- W ramach Modułu I ww. programu osoby z niepełnosprawnościami mogły ubiegać się o dofinansowanie:
 - W obszarze A1 i A4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
 - W obszarze A2 i A3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy i prawa jazdy kategorii B,
 - W obszarze B1, B3 i B4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
 - W obszarze B2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania,
 - W obszarze B5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu komputerowego,
 - W obszarze C1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - W obszarze C2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - W obszarze C3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - W obszarze C4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
 - W obszarze C5 – pomoc w zakupie skutera o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
 - W obszarze D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby
 - W obszarze E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.
- W ramach Modułu II ww. programu osoby z niepełnosprawnościami mogły ubiegać się o dofinansowanie do opłacenia czesnego oraz dodatku na pokrycie kosztów kształcenia - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Do dnia 4 lutego 2026 r. w ramach Modułu I i II ogółem wypłacono kwotę w wysokości **1 515 486,44 zł,** co stanowi 75,10 % środków przyznanych na realizację programu. Otrzymanymi środkami Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu będzie dysponowało do dnia 15 kwietnia 2026 r. Wypłaty dofinansowań dokonywane są w wysokości zgodnie z obowiązującymi limitami określonymi w kierunkach działań i warunkach brzegowych.

4. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”

W 2025 roku program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” realizowane było przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu w obszarze „Aktywność” „Mieszkanie dla Absolwenta” oraz „Samodzielność” „Dostępne Mieszkanie”, których celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjentów.

W przypadku „Mieszkanie dla Absolwenta” Adresatami programu są osoby z niepełnosprawnościami, które nie są właścicielami mieszkań, poszukują zatrudnienia, posiadają orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, posiadają status absolwenta szkoły (wszystkich typów szkół) lub opuściły rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Dofinansowanie ma charakter degresywny i wynosi:

- od 1 do 24 miesiąca 100 kosztów najmu,
- od 25 do 42 miesiąca 70% kosztów najmu,
- od 43 do 60 miesiąca 40 kosztów najmu.

Do PCPR wpłynął w 2025 r. kontynuował dofinansowanie dla 1 beneficjenta. Na dofinansowanie zadania zaplanowano środki finansowe PFRON w wysokości:

- na realizację zadani **91 170,57 zł**,
- na obsługę realizacji programu kwotą **4 558,53 zł**,

W ramach ww. zadania w 2025 roku wypłacono dofinansowanie za 12 miesięcy w kwocie 17 263,35 zł. Powyższe zadanie realizowane jest do 31 lipca 2029 roku.

W przypadku „Dostępne Mieszkanie” adresatami programu są osoby legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub w przypadku dzieci do 16 roku życia – orzeczeniem o niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu uniemożliwiającą poruszanie się bez użycia wózka lub osoby legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub w przypadku dzieci do 16 roku życia – orzeczeniem o niepełnosprawności; z dysfunkcją narządu wzroku (całkowity lub prawie całkowity brak wzroku), które są właścicielami mieszkań w których występują bariery architektoniczne uniemożliwiające samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem.

Dofinansowanie ma charakter jednorazowy i nie może przekroczyć aktualnej wartości kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązujących w danej lokalizacji, ogłoszonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał.

Do PCPR wpłynął w 2025 r. 1 wniosek na realizację programu, Na dofinansowanie zadania zaplanowano środki finansowe PFRON w wysokości:

- na realizację zadani **134 600,00 zł**,
- na obsługę realizacji programu kwotą **6 732,00 zł**,

Monitorowanie przyznanego zadania trwa do 31 grudnia 2030 roku.

5. Program „Zajęcia klubowe WTZ”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu w 2025 roku realizowało program „Zajęcia Klubowe WTZ”, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztat Terapii Zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Adresatami programu były osoby z niepełnosprawnościami, które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia oraz osoby z niepełnosprawnościami, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły jeszcze terapii w WTZ.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Poznańskiego na realizację programu w 2025 roku przeznaczył środki finansowe ogółem w wysokości **28 536 zł, z czego:**

- na zajęcia klubowe WTZ kwotą **27 840 zł**

– na obsługę realizacji programu kwotę **696,00 zł**,
Ogółem zadanie zrealizowano w 100 %.

6. Program „Program wyrównywanie różnic między regionami III”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu w 2025 roku realizowało „Program wyrównywanie różnic między regionami III”, którego celem strategicznym było wyrównanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację programu w 2025 roku przeznaczył środki finansowe ogółem w wysokości **163 999,06 zł** w tym:

- a) na realizację Obszaru F tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy lub zakładów aktywności zawodowej, jeżeli na terenie powiatu brak jest warsztatu terapii zajęciowej albo występuje zagrożenie degradacją infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy lub zakładów aktywności zawodowej - kwotę **159 999,08 zł**
- b) na obsługę realizacji programu kwotę **3 999,98 zł**

Program realizowany jest do 15 kwietnia 2026 roku.

7. Rządowy Program Wsparcia Powiatu w Organizacji i Tworzeniu Rodzinnych Form Pieczy Zastępczej w 2025 Roku

W ramach Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2025 r. Powiat Poznański zawarł, w dniu 19 grudnia 2025 r. z Wojewodą Wielkopolskim Umowę w sprawie przyznania Powiatowi Poznańskiemu środków finansowych z Funduszu Pracy w kwocie 289 275,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów realizacji zadania własnego Powiatu w zakresie wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka wypłaconych w 2025 r.

8. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”.

W dniu 18 marca 2025 r. Powiat Poznański podpisał z Wojewodą Wielkopolskim, umowę w sprawie realizacji zadania określonego w rządowym programie „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027”.

W ramach niniejszej umowy Powiat Poznański otrzymał środki finansowe z Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w łącznej wysokości 317 078,00 zł.

Umowa obejmowała dofinansowanie do wynagrodzeń w okresie od 1 stycznia 2025 do 31 grudnia 2025 roku.

9. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”.

W dniu 21 marca 2025 r. Powiat Poznański podpisał z Wojewodą Wielkopolskim, umowę w sprawie realizacji zadania określonego w rządowym programie „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”.

W ramach niniejszej umowy Powiat Poznański otrzymał środki finansowe z Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu w łącznej wysokości 954 500,00 zł

Umowa obejmowała dofinansowanie do wynagrodzeń w okresie od 1 stycznia 2025 do 31 grudnia 2025 roku.

10. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”.

W dniu 25 marca 2025 r. Powiat Poznański podpisał z Wojewodą Wielkopolskim, umowę w sprawie realizacji zadania określonego w rządowym programie „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na lata 2024–2027”.

W ramach niniejszej umowy Powiat Poznański otrzymał środki finansowe z Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w powiecie poznańskim w łącznej wysokości 1 764 896,95 zł.

Umowa obejmowała dofinansowanie do wynagrodzeń w okresie od 1 stycznia 2025 do 31 grudnia 2025 roku.

VIII. Podsumowanie

W 2025 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu (PCPR) realizowało zadania na rzecz mieszkańców powiatu poznańskiego, w szczególności osób w trudnej sytuacji życiowej, rodzin zastępczych, dzieci w pieczy zastępczej oraz osób z niepełnosprawnościami.

PCPR zapewniało wsparcie w zakresie:

- organizacji i rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej,
- pomocy osobom z niepełnosprawnościami, w tym realizacji programów finansowanych ze środków PFRON,
- przeciwdziałania przemocy domowej,
- realizacji projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych.

W 2025 roku Centrum skutecznie realizowało zaplanowane działania i wykorzystało przyznane środki finansowe zgodnie z przeznaczeniem. Wysoki poziom wykonania planu finansowego potwierdza sprawną organizację pracy oraz bieżący nadzór nad realizacją zadań.

Pracownicy PCPR podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i konferencjach. Pozwoliło to na utrzymanie wysokiego poziomu merytorycznego oraz dostosowanie działań do zmieniających się przepisów i potrzeb mieszkańców.

Kluczowe na kolejne lata będzie dalsze wzmocnienie systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałanie przemocy domowej oraz wzmocnienie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Aby to osiągnąć konieczna będzie dalsza współpraca z samorządami, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną.